

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه اول آذر ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
۲ - تقدیم و تصویب لایحه (فوری) راجع بمساعدت بکارمندان دولت
۳ - موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و ربع قبل از ظهر بر باست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز ۲۸ آبان ماه را آقای (طوسی) منشی خواندند

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - در جلسه گذشته مرخصی آقای امیر ابراهیمی در مجلس تصویب شد باز نوشته اند غایب بی اجازه . خواهش میکنم این را اصلاح بفرمائید .

نبیل سمیعی - اینطور نیست آقا . صحیح نوشته شده است
رئیس - آقای تهرانچی در صورت مجلس فرمایشی دارید؟
تهرانچی - بلی . در قسمت ماده ۵ نوشته شده بود که آقای وزیر پیشه و هنر در جواب بنده فرمودند چون تثبیت

نرخ کالا ممکن نیست . چون بنده در موقع قرائت صورت مجلس درست ملتفت نشدم و همه بنده بود درست نفهمیدم البته اگر اینطور باشد صحبت نرخ کالا نبود بنده عرض کردم ثابت نگاهداشتن نرخ لیره چون ممکن نیست و می خواهیم زمینہ را روی نرخ لیره ببریم لیره همیشه ترقی و تنزل می کند و این کار اساسی نیست و باید طلا . . . منظورم این بود طلا و نقره قیمت قانونی داشته باشد و الا غیر از این نمیشود نشر اسکناس داد چون نرخ بین المللی اگر باشد بالا و پائین میرود ایشان در جواب بنده چه اظهار کردند بنده نمیدانم چون از

عین مذاکرات مشروح یکصد و یازدهمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائبین با اجازه - آقایان : مشیردوانی - فاطمی

غائبین با اجازه - آقایان : بیات - منصف - افخمی - تولیت - سزاوار - دکتر ضیاء - نوبخت - ذوالقدر - مؤید احمدی - اورنگک - گانی - مکرم افشار - ناصرعی - شجاع - ملک زاده آملی - امیر ابراهیمی - پالیزی (هدایت الله) - دبستانی - جهانشاهی - آصف - ادق وزیری - دولتشاهی - اعتبار - اردبیلی - کامل ماکو - همراز - مشار - ایقوانی .

مجلس خارج شدم ولی بیان بنده راجع بنرخ کالا نبود بنده عرض کردم چون در بازار بین المللی نرخ لیره ثابت نمی ماند وبالا وپائین می رود بنده این بیان را کردم .

طوسی - اجازه می فرمائید همانطور که آقا می فرمایند درست توجه نفرمودند ملاحظه بفرمائید اینطور نوشته شده است : علاوه نمود چون تثبیت نرخ کالا بدون تثبیت نرخ پول غیر ممکن است . این هم همان منظور آقا است

تهرانچی - بنده از کالا حرفی نزدم آقا

رئیس - صورت مجلس تصویب شد .

۲- تقدیم و تصویب لایحه (فوری) راجع به مساعدت بکارمندان دولت

کفیل وزارت دارائی (آقای اردلان) - سختی معیشت عمومی البته توجه آقایان نمایندگان محترم را همیشه جلب می کند که اگر نظر مساعدی ممکن باشد نسبت بمستخدمین انجام شود اگر چه دولت برای تثبیت نرخ و وضعیت زندگانی و پائین آوردن سطح زندگی اقداماتی خواهد کرد ولی درعین حال از مساعدت کوچکی نباید صرف نظر کرد يك لایحه است (همانطور که بنده در خارج هم بطور انفرادی خدمت آقایان عرض کردم) تهیه شده است که دو ماه حقوق بمستخدمین بطور مساعدت داده شود بعد اندر بجای از حقوق آنها کسر شود (صحیح است - بسیار خوب) البته این مساعدت يك چیز خیلی بزرگی نیست يك کاری است که در حقیقت پیشترها هم خود وزارتخانه ها می کردند ولی چون دواشکال درش بود یکی اینکه قانوناً حقوق در مقابل خدمت داده میشود و این يك پولی است که در واقع ما قبل از انجام آن خدمت میخواستیم بدهیم یکی دیگر اینکه برای هزینه جاری وقتی که ما خواستیم در يك ماه سه حقوق بآنها بدهیم البته يك خرج زیادی تحمیل میشود بر بودجه و ممکن است درآمد حاصله کافی نباشد بانترتیبی که وزارت دارائی بابانك دارد میتواند این مساعده را در صورت احتیاج از بانك بگیرد بعد از درآمد جاری این وام را مستهلک کند (بسیار خوب است) ضمناً این نکته را هم خواستم عرض کنم که چون بودجه مجلس شورای ملی هم لازم بود مشمول این پیشنهاد بشود و

جواب نشد آقا . بعد بیا این جا اگر حرفی داری بزن عرض کنم که بدون شك تنها طبقه بدبخت و مستأصل آن توی این مملکت طبقه مستخدم است (صحیح است) شما یکنفر لبرو فروش را اگر حساب زندگانش را بکنید (من نمیگویم که بیچاره نیست و زندگی برای او سخت نیست) او الان پنجشاهی لبرو را میفروشد سی شاهی . يك کسی که کفشهای شماره را وا کس میزند سابقاً میگرفت دهشاهی الان میگردد سی شاهی ، دوقران . من خودم اگر خاطر آقایان باشد وقتی که لایحه اضافات آمد این جا جداً و شدیداً مخالفت کردم و گفتم این کار غلطی است اولاً این همه نوکر درست کردن و ترویج اصل نوکری در مملکت کردن این يك راه غلط و يك روبه نا مستحسنی است که متأسفانه در این چند ساله در مملکت ما رواج پیدا کرده است ولی حالا خواه نا خواه يك عده کثیری از اهالی این مملکت مستخدم هستند ملاحظه فرمودید آن روز بدولت گفتم آقا این کار را نکنید و يك فکری بکنید که واقعاً يك راه نجاتی برای آنها باشد از احیای زندگانی و معیشت شان گوش نکردند و بهر حال آن لایحه گذشت و پشت سر او روز بروز نرخ اجناس و سطح زندگی رفت بالا حالا بجائی رسیده که برای طبقه مستخدم اصلاً قابل تحمل نیست . شما ملاحظه بکنید يك نفر رئیس اداره . يك منشی . يك ماشین نویس يك پیشخدمت در اطاق شما . . . شما بيك پیشخدمت مگر چقدر میدهد ؟ منتهی چهل تومان . پنجاه تومان . يك دانه اطاق اگر بخواهد اجاره کند پانزده تومان یا بیست تومان دیگر چیزی به او نمیرسد آنگاه گفتم آقا این کار را نکنید گوش نکرد دولت و همان راهی را که داشت سرش را انداخت پائین و رفت حالا هم این کاری را که میکنید از آن عجیب تر است . چرا مستخدم را می خواهید مقروض کنید بخودتان برای مدت چهار ماه ؟ و در ظرف چهار ماه می خواهید این قرض را مستهلک کنید ؟ یکنفر اینجا هست که بگوید این دردی را دوا میکنند و مستخدم را نجات میدهد ؟ این چه کاریست آقا ؟ شما که دولت هستید اگر واقعاً . . . آقای عامری . . .

دلتهان بحال طبقه مستخدمین سوخته است واقعاً هم البته باید بسوزد و میخواید که اکثریت را در این مملکت از عسرت عجیبی که هست خلاص کنید و زندگانشان را تأمین کنید يك راه دیگری فکر کنید برایشان که اساسی باشد آخر این چیست ؟ وقت مجلس را معطل میکنید و يك مشت منت هم بی جهت میخواستید بسر مستخدم بگذارید که چه ؟ چند روز پیش یکنفر از رؤساء اداره بنادر آمده بود پیش بنده ساعت ده بود (اگر میل دارید اسمش را در خارج بشما میگویم يك مستخدم چندین ساله است کار کرده و مجرب است) میگفت از بیکاری است که حالا آمده ام پیش شما . در این اداره شاید در روز پنج تا مراسله هم که خیلی شایع است کاغذ بازی در ادارات حتی پنج تا مراسله هم از ادارات ما نمیگذرد گاهی برای اینکه خودمان خسته نشویم و خجالت نکشیم چند تا مراسله ماشین میکنیم سرورغی این بان میدهد آن باین میدهد و از آن در میفرستیم بیرون . این نشد آقا . شما اگر میخواستید يك فکر اساسی بکنید باید يك عده زیادی را که در ادارات شما بیکارند يك سیال دوسال بآنها حقوق بدهید و بگوئید بروند بیرون که اسباب بطوء کار و معطلی کار را از این راه فراهم نکنند آنوقت آن طبقه که باقی میماند و واقعاً اداره بهشان محتاج است برایشان يك فکری بکنید آقا چاره کار و وسیله اجراء آن در دست دولت است در مجلس هم همه آقایان مهیا هستند برای قبول و پذیرفتن پیشنهادات اساسی و اصلاحی . چرا باید اینجور بکنید این لایحه فایده اش چیست ؟ چه فوریتی دارد ؟ چه دردی را دوا خواهد کرد ؟ این يك پول نمی ارزد . این لایحه را بفرستید بکمیسرین آقایان هم تشریف می آورند خودتان هم زحمت بکشید تشریف بیاورید بنشینیم فکر کنیم يك راه اساسی را در نظر بگیریم والا این چه فایده دارد ؟

کفیل وزارت دارائی - با فکر اساسی گمان نمیکنم هیچکس مخالف باشد (طباطبائی - ولی نمیکنند) ولی چون فکر اساسی نشده حالا يك کاری هم که ممکن است میکنیم

تکفیم این اصل بنظر بنده خیلی قابل قبول نیست . فکر اساسی پائین آوردن سطح زندگی است جلو گیری از احتکار است سختی بکسانی است که بیخود سطح زندگی را بالا میبرند اینها يك کارهائی است که باید بشود حالا چون بنده متصدی این کار نیستم زیاد در این باب توضیح نمیده‌م البته وظیفه دولت در این است که این کار را بکند تا همه مردم راحت بشوند . مقصود این نیست که مستخدم تنها راحت باشد همه باید راحت باشند . این يك فکر اساسی است و بنده هم تصدیق میکنم باید هم بشود البته هم میشود ولی اینها مانع از این نیست که يك کاری که مربوط به مستخدمین است رأی بهش داده نشود . نسبت باینها هم يك فکرهائی شده است در وزارت دارائی يك کمیسیونهائی از نمایندگان وزارتخانهها و مدیر کلها تشکیل دادیم و يك تصمیم هائی گرفته شده است و خلاصه اش هم این بود که همینطور که فرمودید باید يك کاری کرد که زندگانی شان تأمین بشود يك آردی برنجی ذغالی تهیه بشود که زندگانی آنها تأمین بشود وزارت خواربار هم يك چیز هائی تهیه میکند بتعاون مصرف هم اعتبار داده شده و گفته شده که او بتواند ذغال وقتد و بعضی چیزها بخرد و بطور استهلاك بفروشد ولی اینکه میفرمایند فوریت چرا؟ بنده بهمین دلیل عرض میکنم موضوع فوریت دارد فکر بفرمائید که اگر ده روز دیگر بگذرد باید آنوقت در ظرف سه ماه ونیم از شان کسر کنیم یکماه دیگر بگذرد در ظرف سه ماه باید کسر شود برای اینکه بودجه اساساً دوازده ماهه است برای یکسال است و حالا چهار ماه بیشتر بآخر سال باقی نمانده و نمیشود از آن بیشتر معین کرد بنابراین فوریت دارد موضوع و باین موضوع که ما دو ماه مساعدت بدهیم بآنها این باعث این میشود که يك کمک آبی به آنها شده باشد . البته در آن فکر اساسی هم که فرمودید بنده بسهم خودم حاضرم شرکت کنم و هر نظری آقایان داشته باشند قبول کنم .

رئیس - آقای ملک مدنی ،

ملک مدنی - عرض کنم يك توضیحائی آقای طباطبائی

فرمودند که بنظر بنده در جای خودش صحیح است چون دو موضوع فرمودند یکی برای اینکه ایجاد شبهه نکند خواستم عرض کنم که این بیانی که آقای طباطبائی فرمودند که دولت باید يك تجدید نظری در سازمان خودش بکند و صرفه جوئی بکند و مستخدمین خودش را خوب نگاه دارد این يك مطلب اساسی است ولی موقعش حالا نیست برای اینکه وضعیت معیشت حالا طوری شده است بقدری مشکل شده است که قابل تحمل نیست و بنظر بنده دولت باید همه جور اینها را در حمایت خودش نگاه دارد تا این تنگی معیشت و مشکلات آنها رفع بشود الا آن نباید دولت روی این نظر برود الا آن ممکن است از این بیان حضرتعالی این طور مستفاد بشود که از فردا هر وزارتخانه شروع بکند يك عده از مستخدمینش را بیرون بریزد الا آن در این موقع سخت بمستخدمینش يك فوق العاده هائی میدهد حتی به بیکاره ها و اشخاصی که کار ندارند يك کمکی میکند و بعقیده بنده باید در این موقع بنظر بنده اولین هدف دولت حمایت از این دسته باشد و همانطور که خودتان فرمودید يك کمکی بآنها بکند . در این مسئله چهار ماه اشکال بودجه دارد چون بودجه برای یکسال است و هر نوع کمک باید برای آنها بشود باید در بودجه سال آتی پیش بینی بشود بنده خواستم عرض کنم در برابر این کمک مالی که اینجا پیش بینی شده چیز خوبی هم هست بطوریکه خودتان هم اشاره کردید این را بطور قطع برنج و ذغال و این چیزها که الا آن زمستان است و خیلی ها هم دسترس بهش ندارند تهیه کنند و بدهند وزارت خواربار هم بنده اطلاع دارم که مأمور فرستاده است بمازندرانف و يك مقداری ذغال تهیه کرده است برنج تهیه کرده است نان هم که کوبن بندی میشود و به عقیده بنده باید از این راهها بآنها کمک بشود و الا يك مستخدم کوچکی که فرض بفرمائید صد تومان یا هشتاد تومان یا پنجاه تومان حقوق دارد این برای دو ماه و سه ماه اگر از نظر جنسی بهش کمک نشود این خیلی مؤثر نخواهد بود اما اگر از نظر کالا و ارزاق و خواربار بهش کمک بشود این خیلی مؤثرتر واقع میشود و باید این نظر را وزارت خواربار در نظر بگیرد

و برای آتی‌اش هم همینطور که آقای طباطبائی فرمودند بنده اعتقاد دارم که يك فکر اساسی باید بشود و در مجلس مشورت بشود و يك راه اساسی پیش بینی کنیم که قابل اجرا باشد ولی حالا چون زمستان است و در بهار هم ممکن است اوضاع زندگی سخت تر بشود موافقت بفرمائید که این طور بآنها يك کمکی بشود که خوار بار و کالا بآنها داده شود . (صحیح است) رئیس - رأی میگیریم بفوریت چون يك فوریت دارد . رأی گرفته میشود بفوریت این لایحه موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده واحده .

ماده واحده - دولت مجاز است معادل دو ماه حقوق کارمندان و خدمتگزاران دولتی و شهرداریها را مساعدت بآنها پرداخته تا آخر سال مساعدت مذکور را باقسط مساوی از حقوق آنها کسر و مستهلك نماید . چنانچه در آمد دولت و شهرداریها برای پرداخت این مساعدت کافی نباشد دریافت وام از بانک ملی مجاز خواهد بود بهره وام باید از در آمد مربوط پرداخت شده و از حقوق کارمندان و خدمتگزاران کسر نشود .

رئیس - ماده واحده مطرح است . آقای طباطبائی .

طباطبائی - عرض کنم که متأسفانه باید این را عرض کنم که آقای تهرانی در صحبت شان راجع به صورت جلسه تذکر دادند . بلی این نقص هست که در صحبتها بی جهت سوء تفاهم میشود این سوء تفاهم از کجا پیدا میشود ؟ من گفتم اگر مستخدمین را بیرون کنند حالاً مشکل است (ملک مدنی گفتم از این بیان اینطور استفاده میشود) بنده نگفتم که بیرون بکنید عرض کردم اگر دست من باشد این کار را میکنم یعنی به این ترتیب که عده از مستخدمین را که در ادارات بیکار هستند باید معادل دو سال بآنها حقوق بدهند اینها بروند منزلشان فکر کار دیگری بکنند کار آزاد بکنند در مدت یکی دو سال . حالا مدتش کمتر یا بیشتر باشد البته رعایت خال آنها را هم باید کرد . کاملاً هم باید کرد . يك کمک معاش هم معادل حقوقی که دارند بهشان بدهند بروند دنبال کار آنوقت يك روزی احساس میکنیم که سنگینی اینها از روی دوش دولت و خزانه عمومی مملکت برداشته شده و این

عادت را از بر پامیگذارند که همیشه مستخدم دولت باشند بکعبه اشخاصی هستند که در وزارتخانهها کار میکنند البته اینها مورد احتیاج مملکت هستند و ادارات و وزارتخانهها از وجود ایشان استفاده میکنند این را هم زندگانی شان را تأمین کنید که خدمت کنند از اینها توقع دارید که کار بکنند و خدمت بکنند و دزدی هم نکنند ولی چه کار کنند ؟ گدا باشند ؟ شما به بینید آقای پاسپان يك مملکت خارجی حقوقش را عرض کنم وضعیتش را حیثیتش را لباسش را مقایسه کنید با يك مدیر کل يك وزارتخانه ما به بینید هیچ قابل مقایسه با هم میباشد ؟ و اما اینکه فرمودید يك فکر اساسی بکنیم مانع الجمع نیست باینکه همچو فکر ناپخته . این لایحه ایست التفات کردید تصویب هم میشود ولی میخواهم عرض کنم که باری از دوش کسی خارج نمیشود برای اینکه شما دو بیست تومان پول میدهید این پولشان را در ظرف دوسه روز خرج میکنند میشود مقروض (بعضی از نمایندگان - خواربار میخورد) بنده هم قبول دارم که خواربار میخورد . می رود دوسه من برنج میخورد . چهار من هم هیزم پولش تمام میشود این را در ظرف ده روز میخورد بعد باز آخر سال هم مدیون است این علاج نیست اگر واقعاً میخواهید علاجی بکنید برای این کار لازم نیست که این کار را بکنید اگر دولت هم عقیده اش این است که حقیقه کمکی به مستخدمین بشود چرا دو سه ماه طول بکشد ؟ در ظرف دو سه هفته میشود فکر اساسی کرد برای این کار لایحه نان را بدهید به کمیسیون مجلس که کمیسیون هم کمک بکند در اینکار اگر چنانچه نیت نان این باشد که يك طبقه ای را از عسرت نجات بدهید کاری ندارد بفرمائید راه ندارد ؟ راه زیاد دارد . شما ملاحظه بفرمائید که از کابینه آقای فروغی بعد هم آقای سهیلی بعد همین کابینه در پروگرامها هم غالباً گذاشته شده است اصلاح اوضاع اداری کشور و پائین آوردن هزینه زندگانی . ملاحظه بفرمائید تا حالا اینطور شده ؟ هزار يك این وعده و فلان شده است ؟ بنابراین بنده بمخالفت خودم از این لحاظ با این لایحه بقی هستم و البته

نسبت بطبقه مستحق مستخدم کمال مساعدت را باید کرد .

رئیس - آقای طوسی

طوسی - بنده در عین اینکه همیشه از فرمایشات آقای طباطبائی استفاده میکنم اینجا میخواهم يك تذکری بهشان عرض کنم و آن این است که ممکن است کارمندان دولتی زیاد باشند ولی برای این قسمت البته يك قانون استخدام و يك مقرراتی هم هست که مطابق همان قانون استخدام در صورتیکه بخواهند تقلیلی بشود وسیله هست اما اوضاع فعلی و امروز آقایان کارمندان حقیقه بیش از آنچه فرض میفرمائید رقت آور است بنده نمی خواهم بیشتر عرض کرده باشم شاید بهشان بر بخورد و چیزی را که بنده در اینجا عرض میکنم توجه آقای کفیل وزارت دارائی را جلب میکنم . این موضوع چهار ماه که عرض شد بعقیده بنده و شاید بعقیده اکثریت آقایان بهیچوجه عملی نیست که بتوان بهش گفت موافقت و مساعدت دولت میتواند از بانک ملی بعنوان استقراض بگیرد و در سال بعد استهلاك شود راههای دیگری هم خود وزارت دارائی دارد که البته آنها بیشتر متوجه اند و بنده نمی خواهم عرض کنم بهر حال این موضوع چهار ماه یا سه فرمایش خودتان سه ماه و نیم چهار ماه اصلاً بهیچ جا نتیجه نخواهد داد . ملاحظه بفرمائید يك کسی صد تومان حقوق دارد این صد تومان را وقتی دو ماه بهش بدهند دو بیست تومان این را يك چیزی بخواهد بخرد آنوقت ازش هر ماهی پنجاه تومان کسر بگذارند لطمه بزند گایش خواهد خورد این را كمك نمیشود گفت يك فکری بفرمائید میفرمائید چه کار بایستی کرد این را محول کنید بسال بعد که از بودجه سال بعد گرفته شود بد نیست . آقای طباطبائی هم فرمودند نسبت به تقلیل کارمندان اصحیح است . یکی از آقایان پارلمانی صحبت مینکرد يك ساعت قبل مینگفت که من در بیست و چند سال قبل نوکر دولت بودم . دیدم که اگر کار دیگری بکنم بیشتر استفاده بخوانم کرد آن کار را اول کردم رفتم عقب کار های آنرا و الان هم می بینید یعنی نسبت به آن کاری که داشتم الان

پس بگیریم بعقیده بنده اصلاً محتاج نبود که لایحه ای بیاورد دولت دولت ممکن بود این کار را بکند و با اطلاع مجلس شورای ملی برساند که ما این کار را کردیم خلاصه این هیچ تأثیری ندارد .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی گرفته میشود به کفایت مذاکرات موافقین برخیزند . (اغلب برخاستند) تصویب شد .
پیشنهادی است خوانده میشود .

دو پیشنهاد مربوط به آقای مخبر فرهمند و آقای دکتر طاهری هر دو این است که مدت استهلاك يك ساله باشد . (صحیح است)

رئیس - آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - با توضیحاتی که داده شد و آقای طباطبائی هم توضیح مفصلی بیان کردند آقایان دیگر هم همه نظرشان این است که این مساعدتی که فعلاً میشود يك اثری داشته باشد اگر بنا باشد دو ماه حقوق بدهند و در ظرف چهار ماه پس بگیرند این تأثیری ندارد این پیشنهاد برای این است که يك ارفاق بیشتری شده باشد برای کارمندان و برای دولت هیچ ضرری ندارد این پیشنهاد را استدعا میکنم قبول بفرمائید .

رئیس - آقای مخبر فرهمند

مخبر فرهمند - توجه می فرمائید آقایان ؟ عرض کنم که راجع بکارمندان دولت آقا محتاج باین نیست که در اطرافش زیاد مذاکره شود بعقیده بنده و همه آقایان تنها طبقه ای که استحقاق همه جور مساعدت را دارند در این موقع بخصوص البته طبقه مستخدمین اند برای اینکه يك حقوق درستی می گیرند و آنوقت خرج هم روز بروز میرود بالا . و این انجمن های خیریه و این جنبش هایی که در تهران و جاهای دیگر فراهم شده است برای چه هست ؟ برای دستگیری از مستمندان است بعقیده بنده نه تنها دولت موظف است از اینکه در درجه اول باینها كمك بکند بلکه بعقیده بنده هر کس هم که بخواهد كمك بکند باید كمك بکند يك قسمت مهم از کارمندان جزء بیست تومان ، بیست و پنج تومان ، سی

تومان حقوق می گیرند هشت نفره نفر عائله دارند باید بآنها كمك کرد آنوقت بایستی که ذغال را هم بخرد خرورای هشتاد تومان گیرش هم نیاید هر مساعدتی که امروز بشود آقا دولت امروز باید ملاحظه اینک (آقای کفیل توجه بفرمائید بنده روی سخنم با آقا است) عرض کنم دولت امروز باید مراعات اینک بود چه داریم بانداریم در چهار ماه باید استهلاك شود و چه شود این را نباید در نظر بگیرد باید حفظ حیات آنها را در نظر بگیرد از هر محلی که می تواند تأمین کند مجلس شورای ملی هم مساعدت و موافقت می کند اگر بنا باشد این مساعده داده شود و در ظرف چهار ماه از حقوق آقایان کسر کنند بعقیده بنده بهتر است این مساعدت نشود چون زندگانی آنها را بیشتر مختل میکند چون دو بیست تومان بهش میدهند چهار ماه میخواهید کسر بگذارید ماهی پنجاه تومان که ازش بگیرند زندگیش مختل میشود پس دولت اگر میخواهد مساعدت بکند و حیات اینها را حفظ بکند بایستی دو عمل را بکند یکی در درجه اول بوسیله همان شرکت تعاون بایستی که خواربار طرف احتیاج و ضروریات مستخدمین را تهیه بکند و به قیمتی که برای خودش تمام میشود بآنها بدهد آنهم به اقساط یکی دیگر همانطور که گفته شد در ظرف يكسال استهلاك کند والا اگر فرض بفرمائید در ظرف این چهار ماه کسر بگذارند تازه آنموقعی که بخواهند بدهند باید يك قسطش را کسر بگذارند و در ظرف مدت کمی که باقی میماند بقیه را کسر بگذارند و این بهیچ وجه كمکی برای آنها نخواهد بود و بنده میتوانم از طرف مستخدمین نیابت کنم و عرض کنم که این كمك را نکنید بهتر است و بنظر بنده اگر از بانک قرض بکنند و در ظرف مدت يكسال کسر بگذارند این يك مساعدتی خواهد بود و حالا دو ماه کرده اند سه چهار ماه خوب ولی مدت را بایستی يكساله بفرمائید که از اول فروردین ۱۳۲۲ استهلاك کنند و همینطور در موضوع خواربار که بهمان قیمتیکه برای خودشان تهیه میشود مستخدمین بدهند و اگر غیر از این باشد این مساعدت نخواهد بود بلکه زندگانی آنها را بیشتر در مضيقه خواهد گذاشت .

کفیل وزارت دارائی - از نقدی که آقایان نسبت به کارمندان دولت میکنند بنده میتوانم بنام آنها تشکر کنم ولی ضمناً میخواهم تمنی کنم از آقایان که زیاد از اینکه پیشنهاد شده اشکال نفرمایند برای اینکه اولاً تا اندازه اشکال بودجه دارد اگر دو ماه پیش بود ممکن بود شش ماهه کنیم ولی اینکه چهار ماه کردیم برای این است که اولاً چهار ماه بیشتر به آخر سال باقی نیست و دیگر اینکه بودجه برای یکسال است و این مساعدت از بابت بودجه امسال میشود رئیس کل مالیه را هم آقایان رأی داده اند که بیاید و بامور مالی مملکت و سازمان ادارات نظر داشته باشد ممکن است که در آینده یک تشکیلاتی لازم باشد که این بودجه امروز با آن تشکیلات وفق ندهد چون این اشکالات در کار بود ما این را چهار ماهه پیشنهاد کردیم و بنده می توانم اینجا عرض کنم و قول بدهم که این نظریاتی که آقایان پیشنهاد میفرمایند تا آن اندازه که ممکن است ما عملی میکنیم یعنی میرویم در وزارتخانه با شور آقایان متخصصین صحبت میکنیم و یک لایحه دیگری بموقع خودش قبل از سال تقدیم شود و خواهش میکنم موکول بآنموقع نفرمائید فعلاً یک مساعدت فوری میشود بعد هم برای یک قرض بیشتری یک فکر بیشتری و یک عملیات بیشتری میخواهد یعنی اگر این مستخدم مرد چطور شود و اگر خارج از کار شد چطور شود یک مستخدمی که هزار تومان حقوق دارد لزومی ندارد بهش بدهند و چطور مستهلك بشود و اگر از بین رفت تکلیف ورثه اش چطور شود اینها یک مواردی دارد که بایستی با مطالعه اقدام کرد و یک چیزی نیست که حالا تا یک پیشنهادی میشود بنده موافقت کنم این است که خواهش میکنم آقایان از این پیشنهادها صرف نظر فرمایند و بنده قول میدهم که ما در فکر خواهیم بود که یک مساعدت بیشتری و یا یک قرض با مدت طولانی به آنها بدهیم و لایحه اش را هم تهیه خواهیم کرد اما نسبت به خواربار که فرمودند این وظیفه ماست ما کمیسیون کردیم راجع باین موضوع و راجع به اجزای آن یک اشکالی بر خورده ولی بنده این را

تعقیب خواهم کرد و برای مستخدمین خواربار هم میگیریم و مساعدت بیشتری با آنها خواهد شد.

رئیس - آقای دکتر طاهری پیشنهادتان را رأی بگیریم.

دکتر طاهری - چون نظر دولت هم موافق است و اقدام اساسی در این موضوع خواهند کرد بنده پس میگیرم و تقاضا میکنم که یک اقدام اساسی فرمایند که مفیدتر از این موضوع باشد و برای مستخدمین پیشنهاد کنند.

کفیل وزارت دارائی - بنده هم قبول کردم

رئیس - آقای مخبر فرهمند

مخبر فرهمند - بنده پس نمیگیرم رأی بگیرید

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای مخبر فرهمند موافقین برخیزند (چند نفر برخاستند) تصویب نشد

پیشنهاد آقای طوسی

پیشنهاد میکنم بعد از تا آخر سال آینده افزوده شود **طوسی** - این فرمایشاتی که آقای کفیل محترم وزارت

دارائی فرمودند بجای خودش صحیح است ولی محول فرمودند به اینکه رئیس کل مالیه خواهد آمد بنظر بنده البته ایشان اساساً نظر مساعد و حسن نیت دارند بطور کلی چرا؟ برای اینکه ایشان میدانند که در امریکا چه پولی بمستخدم داده میشود کارمند امریکائی غیر از کارمند ایرانی است این است که بنده معتقد نیستم با چهار ماه یا شش ماه و نظر بنده این است که پیشنهاد کردم تا آخر سال آینده و بنده از عواطف مجلس شورای ملی استدعای مساعدت میکنم و اینکه میفرمایند محل نیست شما الآن استقراض های پنج ساله دارید ده ساله دارید از بانک ملی استقراض کنید بعد متدرجاً استهلاك کنید چه اشکالی دارد بعد هم که رئیس کل مالیه آمد با شما مساعد خواهد بود و از حسن نیت حضرت عالی هم همه متشکر خواهند شد.

کفیل وزارت دارائی - بنده چنانچه عرض کردم این پیشنهادی که آقایان میفرمایند محتاج به مطالعات زیادی است بایستی طرز استهلاك محل و سایر موارد در نظر گرفته

شود بدون مطالعه که نمیشود بنده از بانک استقراض کنم شاید بانک نداشته باشد اینها حساب میخواهد بایستی حسابش را کرد و پیشنهاد آقا هم در زمینه پیشنهاد سایر آقایان بود که آقایان هم قبول فرمودند که عجله مستکوت بماند و بنده باز تمنی میکنم که عین این لایحه را تصویب فرمایند و در آن موضوع چون محتاج بوام است بنده پیشنهاد دیگری برای وام دادن بمستخدمین تقدیم خواهم کرد

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای طوسی موافقین برخیزند (عده قلیلی برخاستند) تصویب نشد

پیشنهاد آقای هاشمی

پیشنهاد میکنم بمیزان دو ماه حقوق اجناس لازم بقیمت مهرماه ۳۲۰ بمستخدمین داده شود

هاشمی - بعقیده بنده بالا ترین ستم در عالم این است که وقت کسی را بگیرند و طرق دیگر هم برویش بسته باشد و آنوقت زندگانی او هم تأمین نباشد در مقابل فروش وقتش و الان مستخدمین دولت همین حال را دارند و بدون هیچ تردید این طبقه حالشان از سایر طبقات کشور بدتر است حالا به بینیم پرداخت دو ماه حقوق به اینها تأثیری دارد یا نه؟ به عقیده بنده وقتیکه دو ماه حقوق بدستشان آمد با این کمی اجناس وقتیکه خواستند در بازار آزاد جنسی را تهیه نکنند شاید با آن وضعی که دیدیم یک اثر سوئی به بخشد و بعلاوه جوانان ایران و پیران و امسال ذلك و خود بنده در واقع علم معاش ندارند معلوم نیست که آیا این دو ماه حقوقی که میگیرد صرف اصول زندگانی خودش بکند یا اینکه صرف فضول زندگی میکند و از ماه دیگر هم گرفتار است شاید برای دولت هم اشکالاتی داشته باشد که بخواهد یک قرض با مدتی بدهد بجای این کار بهتر این است که دولت موانع زندگانی اینها را رفع کند و بنظر بنده این است که دولت بطریق ماهیانه خوراک و آذوقه باینها برساند حالا لازم نیست که یکدفعه برساند که دستش بسته شود خیر بمرور برساند و البته دولت موظف است بنگاه داری همه مردم و از آنطرف شاید این اقدام باعث تنگی معاش سایرین شود دولت بجای این کار

اگر حسن اعتماد را در مردم ایجاد بکند که مردم اطمینان داشته باشند که دولت خوراک آنها را بهشان میرساند نه اینکه مثل قضایای شهر یور پارسال که تمام طبقات بالا و پائین گرفتار نان باشند و اگر این اعتماد را در مردم ایجاد کنند از راه نشان دادن عمل صد درصد از این مساعدت بهتر است این است که بنده پیشنهاد می کنم که به اندازه دو ماه حقوق مستخدمین اجناس لازم به قیمت مهرماه ۳۲۰ بآنها بدهند یعنی همان اجناسی که در انحصار دولت است و هر روز بالا میبرند از همان اجناس بمستخدمین بدهند و چنانچه ملاحظه میفرمائید وقتی که دولت اجناس را قیمتش را بالا میبرد بازار هم میبرد بالا و میگوید من چرا بالا نبرم و همان اجناس را به قیمت آزاد به مستخدمین میدهم پس بعقیده بنده بهترین مساعدت بمستخدمین دولت این است که بکارمندان خودش جنس بدهد و الا این مساعدت فایده نخواهد داشت.

کفیل وزارت دارائی - بنده میخواهم که کار بجائی نرسد که این جزئی هم از بین برود فرمودید باید جنس داده نشود بنده که مخالف نبودم عرض کردم پیشنهادی شده و کمیسیون شده است و بهترین وسیله کمک بکارمندان را دادن جنس تشخیص داد و این مسلم است و الا آن جنس نیست شما میفرمائید جنس داده شود ما هم میخواهیم داده شود این باعث میشود که رئیس مالیه تلگراف میکند و میگوید آقا جنس نیست آنوقت نه پول رسیده و نه جنس بنده عرض کردم که ما در این خصوص اقدام کرده ایم و معتقدیم که باید جنس بکارمندان داده شود و در این قسمت صحبت هم زیاد شده است و بعد دیدیم که اگر بخواهیم موضوع را خیلی بزرگ بگیریم این کوچک هم از بین میرود دولت در نظر گرفته است که آرد و برنج و صابون و دارو که دارد اینها را جلو گذاشته ایم و الا آن هم داریم میدهم و هر قدر هم کسری داریم در صدد هستیم که تهیه کنیم و به تعاون مصرف هم اعتبار زیاد تری داده ایم دو میلیون ریال بهش اضافه دادیم که او هم علیحده با مستخدم بطور

اینست هلاک بهش میدهد غیر از اینها حالا میخواهیم این مساعدت را هم بهشان بکنیم .

هناشاهی - بنده صرفی نظر کردم .

پیشنهاد آقای مسعودی .

بنده پیشنهاد مینمایم بعد از کلمه مستخدمین اضافه شود کسانی که استحقاق دارند .

مسعودی - بنده هم مثل سایر آقایان کاملاً موافق و معتقد بکمک با کارمندان دولت هستم ولی عقیده دارم نسبت بمشکلات زیادی که طبقه حقوق بگیر کشور دارند باید

قدمهای اساسی تری برداشته شود تا رفاهیت آنها و زندگی آنها تأمین گردد اما راجع باین پیشنهاد نظر بنده این است

حالا که مساعدت موقتی بکارمندان دولت میشود نسبت به آن طبقه بشود که حقیقه استحقاق دارند زیرا در بین

مستخدمین دولت کسانی هم هستند که استحقاق کمک را ندارند و این مربوط بر تبه و مقام هم نیست زیرا چه بسا در

میان مدیر کل ها و اشخاص عالی رتبه کسانی هستند که در نهایت زحمت و مشقت زندگی می کنند ولیکن در بین

مستخدمین پائین رتبه اشخاصی هستند که محتاج به کمک نیستند در این مورد و در هر مورد دیگر و هر قسم مساعدتی

که دولت نسبت بکارمندان خود می کند اعم از اینکه بشکل وام یا مساعدت از لحاظ خواربار یا دادن مساعدت

و کمک بهای نثر بکت تعاونی بخلاف هر قسم نظر مساعدی را دولت میخواهد بکند باید در رعایت این نکته اعمال نماید

و الا با علم و اطلاع باینکه فلان معنای فرضاً یا فلان سرلشکر یا فلان مدیر کهل یا مستخدم خسار جی احتیاج

بکمک ندارند چه لزوم دارد که این مساعدت بآنها بشود معلوم کردن این اشخاص هم کار مشکل است تصدیق میکنم

ولی در این حال بحال نیست وضعیت زندگی هر مستخدمی چه نظر اداره مربوطه او روشن و معلوم میباشد و باز هر گونه

قرائن و اماراتی آشکار است بنا بر این بنده این پیشنهاد را نکرده ام که فقط در باره کسانی که استحقاق دارند مساعدت

بشود و این کمک بیشتر را در باره این طبقه بنمایند که

حقیقه محتاجند و استحقاق دارند و در همه مراحل این رعایت بعقیده بنده از طرف دولت باید بشود .

معاون وزارت دارائی - اگر کسی باشد که استحقاق نداشته باشد بی خود نمیآید مساعدت بخواند اگر استحقاق نداشته باشد درخواست نمیکند ولی اگر این را بگذاریم

اسباب زحمت و اشکال میشود فردا رئیس محاسبات میگردد من میدانم این آقایان که خانه دارد در صورتیکه خانه او ممکن

است در یک جائی گرو باشد بنا بر این تقاضا میکنم آقایان پیشنهاد خودشان را مسترد دارند .

مسعودی - در صورتیکه در عمل این منظور تأمین شود بنده مسترد میکنم .

رئیس - پیشنهاد آقای معذل .

پیشنهاد میکنم : نوشته شود این مساعدت باشخاصی که حقوقشان کمتر از سه هزار ریال در ماه است بشود .

رئیس - آقای معذل

معذل - بنده پیشنهادی را که کردم این است که نسبت باشخاصی که حقوقشان کمتر از سیصد تومان است این

مساعدت بشود که قیمت اجناسی که روز بروز بالا میرود بتوانند یک جنسی فعلاً تهیه کنند و اگر بنا باشد به همه

مستخدمین داده شود و همه این مأمورین بخوانند جنس بخرند خود این عمل ممکن است ایجاد یک زحمتی برای

قیمت جنس بکنند (همهگله نمایندگان - اینطور نیست) اجازه بفرمائید مقصود بنده این است که باشخاصی که

بیشتر از سیصد تومان حقوق میگیرند داده نشود حالا اگر بنظر آقای معاون وزارت دارائی آنها هم احتیاج دارند بنده

استرداد میکنم .

رئیس - پیشنهاد آقای پیمان اسفندیاری .

بنده پیشنهاد میکنم معادل دو ماه حقوق بشرکت معاون اجناس مورد احتیاج را تهیه و بکارمندان دولت تقسیم نماید

(بعضی از نمایندگان - این پیشنهاد رد شده است)

رئیس - آقای پیمان اسفندیاری .

پیمان اسفندیاری - عرض کنم اگر بطور کلی آقای

طبعاً طبائی اظهار کردند آقای معاون وزارت دارائی موافقت میکردند که این لایحه به کمیسیون میرفت خیلی بهتر بود

زیرا که هم برفع مستخدمین بود و هم این که يك مطالبی هست که در جلسه علنی مجلس صلاح نیست انسان بگوید

این نظری که آقای معذل اظهار کردند شاید همینطور هم شود اما ما نباید در مجلس این صحبت را بکنیم که بروند

در خارج قیمت اجناس را بالا برند و این مذاکرات را هم آقای اردلان باید تصدیق بفرمایند که برای پیدا کردن

راه حل است نه این که مجلس بخواند يك مشکلاتی برای مستخدمین تولید کرده باشد و مجلس نسبت بکار

مستخدمین بیعلاقه است بلکه مجلس میخواهد مشکلاتی اگر هست حل کند و بیشتر برای آقایان مستخدمین مفید

واقع شود و برای يك طبقه که بیشتر از تمام طبقات امروز در رنج و عذاب هستند فکر بهتری شده باشد و بنده

تصور میکنم اگر معادل این دو ماه حقوق جنس تهیه نشود و بآنها داده نشود و پول داده شود این کار مشکلات زندگی

آنها می افزاید و ضمناً اظهار دیگری آقایان کردند که ممکن است این پول در طبقه مستخدمین جوان بمصارف دیگری

برسد بنده آنرا اهمیت نمیدهم خوب هر کس اختیار پولش با خودش است ولی بنده تصور میکنم (آقای اردلان روی

سخنم باحضر تعالی است) که این دو ماه حقوقی که بآنها داده میشود طلبکارانی که این اشخاص دارند وقتی که مطلع شدند

که پولی بآنها داده شده است خواهند آمد و این پولی که بدست آنها آمده خواهند گرفت و بالاخره بنده منظورم این

است اگر این پول بمصرف تهیه خواربار برسد و به مستخدمین داده شود بهتر است . . .

بعضی از نمایندگان - خودشان قول دادند که خواربار

هم تهیه میکنند .

پیمان اسفندیاری - بنده نظر آقایان نسبت باین موضوع نشنیدم که فرمودند خواربار تهیه میکنند اگر این را وعده

دادند که بنده عرضی ندارم و این هم که فرمودند در بعضی جاها خواربار نیست این هم نظر بنده را بیشتر تأیید میکند

برای این که اگر در بعضی جاها وسائل تهیه خواربار نباشد برای دولت تهیه آن سهل تر است که خواربار را تهیه کند و

در دسترس آنها بگذارد که احتیاجات آنها رفع شود و ضمناً آن نتیجه که دولت میخواهد بگیرد بهتر بدست می آید و

در خانه عریض عرض میکنم آقای اردلان که همکار هیئت دوات و کفیل وزارت دارائی هستند امیدوارم يك توجه

بیشتری بفرمایند که تمام مردمی را که واقفاً گرفتار هستند از این بدبختی و گرفتاری نجات بدهند و اگر این لایحه در

کمیسیون مطرح میشد بنده اطلاعاتی که داشتم عرض میکردم .

معاون وزارت دارائی - بنده متأسفم باین نظری که آقایان میخواهند مساعدت بیشتری نسبت به مستخدمین

بکنند و پیشنهاداتی میفرمایند اشکالاتی پیش می آید که بنده نمیتوانم این پیشنهادات را قبول کنم و تمنا میکنم آقای پیمان

هم این پیشنهاد را پس بگیرند چرا؟ برای این که آقایان میفرمایند جنس بدهند بنده عرض کردم آن جنسی که ظرف احتیاج

مستخدمین است و میشود تهیه کرد تهیه میکنیم و میدهیم و این هم که عرض کردم در هر جا که باشد برای این است که

دولت در همه جا که انبار ندارد هر جا که مقدور باشد جنس بهشان داده میشود و این هم يك مساعدتی است علاوه از آن

پیمان اسفندیاری - پس میگیرم .

رئیس - پیشنهاد آقای رضوی .

پیشنهاد میکنم بعضی مساعدت نقدینه نسبت به حقوق دو ماهه دولت برای مستخدمین از پایه يك تا پایه پنج خواربار

بدهند .

رضوی - بنده هم برای این که مذاکره شد که این نظر تأمین میشود پس میگیرم .

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر سمعی و آقای دادور .

پیشنهاد مینمایم که وراثت اشخاص مستمری بگیر مشمول این قانون باشند .

رئیس - آقای دکتر سمعی .

دکتر سمعی - این لایحه فقط از نظر مستخدمین دولت

است و با آقای کفیل وزارت دارائی هم بنده مذاکره کردم که اشخاصی هم که مستمرا میگیرند و وراثت مستخدمین هم مشمول این قانون بشوند.

معاون وزارت دارائی - کلیه کسانی که حقوق ثابت از دولت میگیرند مشمول این قانون خواهند بود.

دکتر سمیعی - پس میگیریم. چون منظور ما تأمین است.

رئیس - پیشنهاد آقای فریدونی:

پیشنهاد میشود تبصره زیر بماده واحده اضافه شود.

تبصره - بودجه سال جاری ۱۳۲۱ مجلس شورای ملی نیز مشمول این ماده خواهد بود.

معاون وزارت دارائی - بنده قبول میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقایان آزاد و نبیل سمیعی.

تبصره - دولت مکلف است تا آخر آذر ۱۳۲۱ لایحه تأمین خوار بار کارمندان دولت و ترتیب پرداخت اقساط را بمدت یکسال به مجلس تقدیم کند.

رئیس - آقای آزادی.

آزادی - اگر چه وضعیت مستخدمین طوری است که هم آقایان نمایندگان و هم دولت متوجه هستند که بایستی کمکهای بیشتری بآنها بشود که از این وضع رهائی پیدا کنند و یک بهبودی در کارشان پیدا شود ولی پیشنهاداتی که شد آقای کفیل وزارت دارائی قبول فرمودند و مو کولی باین فرمودند که در نظر داریم یک مساعدت بیشتری نسبت به تأمین وضعیت مستخدمین و نسبت به تأمین خوار بار بکنیم روی این نظر پیشنهادی شد و پیشنهاد این است که دولت مکلف است تا آخر آذر ۱۳۲۱ آن لایحه مساعدت و آن اقدامی که برای مستخدمین دولت در نظر دارند تهیه کنند و به مجلس شورای ملی تقدیم نمایند بنا بر این بنده تقاضا میکنم که موافقت فرمایند این تبصره اضافه شود که تمهیدی برای دولت باشد که انجام بدهند.

معاون وزارت دارائی - بنظر بنده آقایان هم موافق هستند که دولت باید تأمین خوار بار کشور را بکند و نظر.

بیموردی است قرض هم بموجب قانون مدنی يك عقدی است و عقد محتاج این است که يك کسی استقراض میکند و يك کسی هم قرض بدهد و دوطرفی است و حالا هم آنچه که بنده اطلاع دارم بنگاههای عمومی مشغول کمک بمستخدمین و کارگران خود هستند یکی را که بنده خبر دارم شرکت ریسمان ریسی طهران است که بیست هزار تومان اختصاص داده است و هر روز هم سراغ وزارت خوار بار است که جنس بخرد و از این بیست هزار تومان هم دو هزار تومان تخفیف بدهد و آن اجناس را به مستخدمین خود بدهد بجای نصفاً نصف حقوق والا گذراندن این تبصره ایجاد يك اختلال حقوقی میکند و آنوقت يك عیب دیگری هم پیدا میکند و آن این است که اگر این تبصره قابل توجه بشود این لایحه باید برود به کمیسیون

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده میخواستم يك نکته را عرض کنم

که البته از وظایف این مؤسسات آزاد هست که خودشان نسبت بکارکنان خودشان يك مساعدتی بکنند ولی این تکلیف را باین شکل در این ماده واحده گذاردن اسباب اشکال میشود و اجرای آن مشکل است

طباطبائی - مسترد میکنم

رئیس - رأی میگیریم بماده واحده و تبصره که قبول شد موافقین و ورقه سفید میدهند

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۶۹ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع رأی ۹۰ با کثرت ۶۹ رأی تصویب شد

۳ - موقع ودستور جلسه آتیه - ختم جلسه

رئیس - اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آینده روز سه شنبه سوم آذر سه ساعت پیش از ظهر دستور لوابیح موجوده (مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

اسامی رأی دهندگان - آقایان: حمزه تاش - رضوی - پناهی - رفیعی - آزادی - دکتر لقمان - فرشی - ابراهیمی ریگی - طوسی - منصف - رهبری - اصفهانیان - مؤید احمدی - بوداغبان - مجد ضیائی - یارسا - شهابنگ - دکتر ملکزاده - مسعودی - فریح ساکینیان - معتضدی - دکتر نفیسی - فروهر - هدایت - چاپچی - افشار - اصفهانی - عزیزی - نبیل سمیعی - مهذب - کلارونیان - مکرّم افشار - ذوالقدر - منشور - مؤید قوامی - معینی - گودرز نیا - امامی - شه دوست - فریدونی - اقبال - نیکپور - انوار - گرگانی - محبط - نوابزادی - جلالی - ملک مدنی - لاریجانی - اوحدی - دکتر طاهری - اردبیلی - دکتر تاج بغش - نائینی - دکتر ادم - عطاءالله پالیزی - دکتر سنگ - رحمت سمیعی - گبو - دادور - معتصم سنگ - صدر - نوبر فرمند - فرمانفرمایان - یار احمدی - نفا الاسلامی - نقابت - الفعی - ورقه سفید بدون اسم - ۲ برک

قانون

اجازه پرداخت دو ماه حقوق کارمندان دولتی بعنوان مساعده

ماده واحده - دولت مجاز است معادل دو ماه حقوق کارمندان و خدمتگذاران دولتی و شهرداریها را مساعده بآنها پرداخته تا آخر سال مساعده مذکور را به اقساط مساوی از حقوق آنها کسر و مستهلك نماید. چنانچه در آمد دولت و شهرداریها برای پرداخت این مساعده کافی نباشد دریافت وام از بانک مجاز خواهد بود. بهره وام باید از درآمد مربوطه پرداخته شده و از حقوق کارمندان و خدمتگذاران کسر نشود.

تبصره - بودجه سال جاری (۱۳۲۱) مجلس شورای ملی نیز مشمول این ماده خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه اول آذرماه یکهزار و سیصد و بیست و یک بتصویب مجلس شورای

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

ملی رسید.